

5. Петришин О. Комунікативний підхід до викладання іноземної мови й метод проектів. *Вісник факультету романо-германської філології* / [за ред. Кеміня В.П.]. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ ДДПУ імені Івана Франка. Вип. 4. С. 67-73.

6. Мильруд Р.П. Технологии обучения говорению в УМК «Starlight»: когнитивный диссонанс, информационное неравенство и логический тупик. *Просвещение. Иностранные языки*. 2015. URL: <http://iyazyki.ru/2015/02/speaking-teaching/>

7. Леонтович А.В. К проблеме исследований в науке и в образовании. *Развитие исследовательской деятельности учащихся: Методический сборник*. М.: Народное образование, 2001. С. 33-37

8. Основы методики обучения иностранным языкам : учебное пособие. Москва : КНОРУС, 2017. — 390 с.

Вікторія Звєкова

к.пед.н., доцент

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

vikazvyekova2018@gmail.com

ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ МОДУЛЬНОЇ СИСТЕМИ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Практично всі економічно розвинені країни, на сучасній стадії розвитку освіти, переходять або ж перейшли на виконання модульних програм навчання, які засновані на компетенціях. Цей підхід є важливим і для вітчизняної освіти, а його запровадження в навчально-виховний процес є дуже актуальним, оскільки, як свідчить закордонна практика, такий підхід здатний дати країні висококваліфікований трудовий потенціал, який вкрай необхідний для забезпечення конкурентоспроможності економіки. Важливо зазначити, що розроблення та здійснення модульних програм, заснованих на компетенціях, допускає присутності зворотного зв'язку з правилами роботодавців до вмінь та знань працівників, що стимулює якісну підготовку останніх.

Компетентнісний підхід в навчальному процесі диктує величезні зміни як в змісті освіти так і в реалізації навчально-виховного процесу, зокрема і в практичній діяльності вчителя. Тому, сучасний світ вимагає нову модель школи – школа активної особистості, до цього потрібно прагнути адміністраціям шкільних закладів та педагогам.

Можна стверджувати, що частково компетентнісний підхід реалізується в початковій школі, його цілковита реалізація рекомендується бути виконаною, але це залежить від педагогів початкових класів, від їх підготовленості прийняти та виконувати.

Модульний підхід, який базується на компетенціях, перебуває в руслі концепції навчання протягом всього життя, оскільки його мета – формування висококваліфікованого фахівця, який спроможний адаптуватися до нестійких ситуацій в області праці, з одного боку, та продовжити професійне зростання та

навчання – з іншого. Цей підхід до навчання створює відчуття успішності у кожного, хто вчиться, яка формується самоорганізацією навчального процесу, в межах якої студент може управляти своїм навчанням, що виробляє звичку відповідати за свої дії, в майбутньому – за професійний ріст [6, с. 3].

Найголовнішою ознакою модульного підходу, заснованого на компетенціях, є гнучкість програм навчання, що забезпечують індивідуалізацію навчання для кожного студента, спираючись на його рівень знань та вмінь шляхом поєднання необхідних модулів. Але модульні програми, базовані на компетенціях, мають відношення тільки до професійної складової освіти, до загальноосвітніх дисциплін, що викладаються традиційним способом – вони не практикуються. Дослідження, які проводились в Швеції показали, що використання модульного підходу до загальноосвітніх дисциплін, знизило якість загальної освіти [4, с. 233].

Наступне базове поняття – модульне навчання, базоване на компетенціях, яке сформоване на визначенні, освоєнні та вираженні знань, умінь, типів поведінки та відносин, вкрай потрібних для певної трудової чи професійної діяльності.

Ключове поняття – це поняття модуля. Модуль – цілісний набір, що вимагає освоїти уміння, знання та відносити (концепції), описані у формі вимог, яким зобов'язаний відповідати студент після завершення модуля [3, с. 12].

Переваги модульних програм в тому, що вони:

- чітко і ясно ставлять цілі та завдання програм навчання;
- підвищують навчальну продуктивність;
- підвищують ефективність власної діяльності та відповідальності студентів та викладачів;
- дійсної індивідуалізації навчального процесу;
- практично підготовляють студентів до трудової діяльності;
- формування стандартних, об'єктивних, незалежних умов оцінки якості засвоєння навчальних програм.

Головна задача викладача – заохочувати та спонукати студентів до самостійного та самокерованого навчання [2, с. 22].

Отже, активне навчання стимулює до активізації як викладача та і студента. Тому викладач, передусім, зобов'язаний спонукати до самонавчання та включати їх в процес планування навчання та оцінювання своєї компетентності.

Для ефективності навчання не тільки відповідне середовище, в якому відбувається весь процес набуття та реалізації нового досвіду, для засвоєння ключових компетенцій, навчальний процес потрібно трансформувати в реальні трудові умови. Адже, часто теоретичного матеріалу недостатньо, щоб реалізувати трудові потреби. Тому, щоб модульну програму були успішно реалізовані, викладачам-теоретикам і практикам, а також методистам потрібно чітко співпрацювати. Оскільки навчання повинно проходити за допомогою практики. Зважаючи на те, викладач повинен довіряти студентам і допомагати їм самостійно вчитися через особну практику, а то і помилки.

Основні принципи методики навчання на базі компетентнісного підходу: весь навчальний процес орієнтується на досягнення модульних знань. Акцент робиться на здобутих компетентностях, а не на годинах, витрачених на навчання;

формування так званої межі довіри, коли той що вчить довіряє тому, що вчиться і навпаки; усвідомленість власної відповідальності за своє навчання – це формується не деклараціями чи приписами, а створенням середовища, яке спонукає до відповідальності через збільшення важливої самостійної практики; вміння студентів шукати, систематизувати та послуговуватись інформацією; повністю відмовитись від практики демонстрування знань студентам, вони повинні самі шукати інформацію та освоювати нові знання. Уміння вчитися є підґрунтям безперервного навчання, що так важливо сьогодні [1, с. 76].

Найважливіший принцип організації навчального процесу є індивідуалізація навчання, в основі якої лежать компетентності і проявляється в тому, що кожен, хто вчить, має можливість набути компетентності індивідуальним шляхом. Оскільки навчання, основане на компетентностях, не є прямим виконанням ролей, а повинне сприйматися студентами як конструювання їхньої діяльності в контексті нових викликів, роль викладача – організувати та ефективно спрямувати цю діяльність.

Навчально-виховний процес студентів за модульними програмами базується на теорії безперервної освіти. Основу методики навчання за модульними програмами, що ґрунтуються на компетентностях, складає аналіз трудової діяльності, під час якої розкривається функціонування, що повинне виконуватись у процесі професійної практики спеціаліста. Щоб оцінити, як студент засвоїв зміст та компетенції, свідчення збираються протягом усього навчання.

Оцінювання наданих свідчень може здійснюватися в ході навчальної діяльності, або спеціальної практичної ситуації. Ознаками якісного оцінювання компетентності є обґрунтованість – це засоби та форми, що оцінюють ту дію чи компетентність, яка є метою навчання.

Отже, сучасність вимагає від кваліфікованого фахівця уміти ефективно вирішити різні професійні завдання, безперервно вчитися та вміти синтезувати та працювати в команді.

Головний задум компетентнісного підходу – компетентнісно-практична освіта, яка базується на комплексному засвоєнні різноманітних знань та способів реального їх застосування, опанувавши відповідні компетенції, які допомагають особистості проявити себе в різних напрямках своєї професійної діяльності, стає мобільною, кваліфікованою та соціально самостійною.

1. Алексюк А.М. Модульне навчання: проблема взаємодії викладачів і студентів. Педагогічні технології у неперервній освіті: Монографія. К.: ВІПОЛ, 2001. С. 75-88.

2. Бондар В.І. Теорія і практика модульного навчання у вищих навчальних закладах освіти (на матеріалі дидактики). *Освіта і управління*. 1999. Т.3. № 1. С. 19-40.

3. Луговий В. І. Освіта, навчання, інформація, компетентність : канонізація понять (теоретико-методологічний дискурс). *Історико-педагогічні ситуації : Науковий часопис*. 2011. Вип. 5. С. 11-16.

4. Огієнко О.І. Тенденції розвитку освіти дорослих в скандинавських

країнах : монографія. Суми : Еллада, 2008. 444 с.

5. Єрмаков І. Феномен компетентісно – спрямованої освіти. *Вересень*. 2003. № 3. С. 47

6. Ягупов В.В. Компетентісний підхід до підготовки фахівців у системі вищої освіти. *Наукові записки*. Том 71. Педагогічні, психологічні науки та соціальна робота. 2007. С. 3-8

Дора Іванова

магістрантка факультету іноземних мов
Ізмаїльський державний гуманітарний університет
delfy323@gmail.com

ОСВІТНІ ПАРАДИГМИ КРОС-КУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ПЕДАГОГА У СВІТЛІ ТЕНДЕНЦІЙ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ТА ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

В інформаційному суспільстві міждержавні відносини поступово стають все більш інтегрованими. Сучасна трансформація освітнього простору актуалізує тенденції інтернаціоналізації і глобалізації освіти, зокрема в контексті розвитку вищої школи. На думку вчених (Балабанова Н. та ін.), відбулося свого роду «стиснення» світового простору, який вимагає нових форм взаємовідносин [1, с. 61].

Оскільки інтернаціоналізація освіти означає передусім вільний академічний обмін викладачами і студентами між вузами різних країн, а також створення єдиних спеціальних навчальних програм, вона характеризується передусім високим рівнем мобільності студентів: за останні 25 років він зріс на 300% [2, с. 3-4]. Згідно з даними ЮНЕСКО, у 2010 р. близько 3 млн. студентів навчалися за кордоном, а до 2025-го їхня кількість становитиме понад 5 млн. Глобалізація ж найчастіше провокує зростання конкуренції між закладами вищої освіти, здебільшого її розглядають у контексті процесів стандартизації, економічної інтеграції і крос-культурної проникності [3].

Відтак, однією з ключових складових глобального суспільства (освіта, наука, туризм, бізнес тощо) стала крос-культурна комунікація. Важливим для розуміння крос-культурної комунікації є усвідомлення того, що міжкультурне спілкування – це насамперед інтеракція індивідів, які взаємодіють за можливого посередництва або через кордони (межу) культурних відмінностей (Д. Деланті, П. Скотт).

Аналіз наукової літератури свідчить, що питання крос-культурної комунікації ґрунтовно розробляли відомі зарубіжні дослідники Р. Портер, Л. Самовар, С. Тер-Мінасова, Н. Шамне, Ю. Рот; крос-культурних відмінностей – Е. Хірш, Я. Трефіл, Р. Хемпден-Тернер, Ф. Тромпенаарс, Г. Хофстеде; міжкультурного діалогу і соціокультурної адаптації – П. Адлер, Ф. Бок, М. Бубер, Б. Вандельфенс, Г. Вард, Т. Вохнер, Т. А. ван Дейк, Е. Левінас, М. Рац та інші.

Серед українських дослідників проблематику крос-культурної комунікації вивчали І. М'язова, П. Донець, В. Манакін, В. Воронкова та ін.; формування